

MATI KORAJŽA GOSTUJE V CELOVCU

Celovec, Neuer Platz, 3. marec 2015, ob 17. uri

V marcu nas čaka mini turneja mednarodnega uličnogledališkega spektakla **Mati Korajža**. Predstava po motivih istoimenske drame Bertolta Brechta je nastala pred tremi leti in je bila premierno uprizorjena v Mariboru v okviru EPK 2012. Od takrat pa doživela 12 ponovitev.

Tokrat gre Mati Korajža prvič prek slovenskih meja. V **torek 3. marca ob 17 uri** si boste njen pohod lahko ogledali v **Celovcu z začetkom** na Novem trgu (Neuer Platz). Tja sta ekipo Matere Korajže povabili dve ključni organizaciji, ki skrbita pestrost družabnega življenja zamejskih Slovencev na Koroškem: **Krščanska kulturna zveza** in **Slovenska prosvetna zveza**. Posebnost tokratne uprizoritve bo, da bo dvojezična: slovensko-nemška. Igralsko jedro predstave ostaja sicer enako, predvsem podporne vloge pa bodo prevzeli študenti univerze v Winchestru, smer uprizoritvene umetnosti, ki jih bo vodil profesor Olu Taiwo.

Prav produkcija predstave, ki omogoča, da kljub veliki zasedbi (v predstavi namreč sodeluje več kot 30 nastopajočih) predstava ostaja fleksibilna in odprta za gostovanja, je tisto zaradi česar bo Mati Korajža nato uprizorjena še v Ljubljani in Mariboru:

-Ljubljana, Mali ogledni festival uličnega gledališa (MOFUG), 4. marec 2015, ob 17. uri

-Maribor, 4. mednarodna konferenca o izobraževanju (Street Arts Winter Academy – SAWA), 7. marec 2015, ob 15. uri

Janko Malle, vodja Slovenske prosvetne zveze v Celovcu

»Slovenske kulturne organizacije na avstrijskem Koroškem razvijajo intenzivno sodelovanje z različnimi kulturnimi ustanovami in kulturnimi ustvarjalci v Republiki Sloveniji. Naš osnovni interes je, da se zavzemamo za kulturno afirmacijo slovenskega naroda in pri tem gojimo vse žanre in stile, ki jih zmora slovenska kultura. Dejstvo je, da smo na gledališkem področju močno povezani z ustvarjalci v Sloveniji. V tem pogledu je zelo pomemben gledališki abonma, ki ga vsako leto izvajamo z gostovanji gledaliških hiš iz Slovenije. Vendar pa doslej nismo bili delovno povezani z gledališčem Ane Monro v Ljubljani, čeprav smo njegovim produkcijam in festivalom posvetili precej pozornosti. Na avstrijskem Koroškem smo med drugim propagirali obisk festivala Ana Desetnica in ogled drugih predstav v Ljubljani oz. v Sloveniji.

Z zadovoljstvom lahko poudarimo, da si je na naše priporočilo ogledalo predstavo »Ljubljanske zgodbe« lepo število eno- in dvojezičnih osnovnih šol iz avstrijske Koroške. Lani meseca junija smo nagradili 30 najboljši učencev literarnega natečaja »Na dan z besedilom« z ogledom predstave »Ljubljanske zgodbe«.

Zato vsekakor ni slučaj, da je tudi Mati korajžo videlo že lepo število koroških Slovencev v Ljubljani, Kranju in Kopru. Že leta 2013 smo poskušali realizirati gostovanje Matere korajže v Celovcu (med drugim tudi po priporočilu koroške Slovenke, scenografke Majde Krivograd), vendar to iz finančnih razlogov ni bilo možno realizirati. Tokrat nam je gostovanje uspelo v skupni režiji obeh slovenskih osrednjih kulturnih organizacij koroških Slovencev (Krščanska kulturna zveza in Slovenska prosvetna zveza) in s pomočjo politične stranke Zelenih ter Univerzitetnega kulturnega centra v Celovcu.

Gostovanje Matere Korajže je za koroške in celovške razmere absolutna noviteta. Koroška uličnega gledališča nikoli ni poznala in ga tudi dandanes ne pozna. Zato smo na odziv zelo radovedni. Prepričani pa smo, da bodo vsi tisti v vrstah koroških Slovencev, ki so Mati korajžo že videli, dobri in zanesljivi multiplikatorji za ogled celovškega gostovanja. Publiciteto za predstavo ustvarjamo tudi med neškogovorečo publiko, ker želimo, da bi vsi spoznali, da gre pri tej predstavi za gledališki spektakel na visokem nivoju v izvedbi mednarodno renomiranega uličnega gledališča Ane Monro iz Ljubljane. V našem interesu je, da bi začetke našega spoznavanja, ki se je sporadično oblikovalo v zadnjih letih, nadgradili s trajnostnimi učinki v obliki rednega sodelovanja.«

Goro Osojnik, vodja Gledališča Ane Monro

»Željo po nastopu na avstrijskem Koroškem in /ali Štajerskem smo imeli že pri sestavljanju turneje leta 2013, pa je žal ni bilo mogoče uresničiti, kljub izraženem obojestranskem interesu. Tako da smo zelo veseli, da bo v okviru marčevskih nastopov z Materjo Korajžo to vendarle mogoče izpeljati. Žal je namreč kaj mogoče, da bodo ti nastopi sploh zadnji. Predstava *Mati Korajža* igra velika mednarodna zasedba, kar zadnje čase postaja velika ovira za gostovanja po festivalih po Evropi, ki jih vse tarejo krčenja proračunov.

In, če bo to res, se lahko pohvalimo, da bo zadnja turneja Matere Korajže nekaj posebnega, z dodano vrednostjo, kot češnja na torti plodne ustvarjalni poti Matere Korajže s še poudarjeno mednarodno dimenzijo – že tako raznoliki ekipi se bo pridružila skupina študentov Univerze v Winchestru, smer uprizoritvene umetnosti. Tako da bo vsem poseben izziv, kako to skupino v kratkem času aktivno vključiti v tako kompleksno predstavo.

Drugi izziv pa je seveda nastop v Celovcu, ki se ga še posebej veselim. Nekako v krvi vsakega uličnega gledališnika je raziskovanje novih mest in novega občinstva. Še posebej »slastno« pa je, če nastopaš v krajih, kjer še ni nastopal noben drug pred tabo, kot nekakšen raziskovalec in pionir. In Celovec je tak kraj, kraj, ki ne pozna uličnih gledališčnikov. Priznam, da od časov rajne Jugoslavije nisem bil velikokrat v Celovcu, a ko smo pred tedni preiskovali mestno središče in iskali primerno pot za izvedbo Matere Korajže, se je pokazalo, da imajo tam veliko prostora zelo primerne za ulično gledališče. Upam, da bo Mati Korajža kot lastovka, ki bo odprla Celovec uličnemu gledališču in ne kot nasedli kit pred Piranom. Je pa še en dodaten izziv nastopa v Avstriji, namreč del besedila bomo izvajali tako v slovenščini kot v nemščini in tako dejansko in simbolno poudarjali dvojezičnost kraja.«

... o predstavi ...

Mati Korajža je velika ulična predstava, ki pa je blizu gledalcu in tudi vse dogajanje se odvija neposredno v bližini ljudi, ki se lahko igralcev skoraj dotikajo. Še več, v teku predstave gledalci postajajo vedno bolj aktivni in so na koncu vsi vključeni v razplet predstave.

V predstavi nastopa skoraj **40 igralcev in ustvarjalcev iz 9 različnih dežel** – večina iz Slovenije, posamezniki in skupine pa tudi iz Italije, Francije, Nemčije, Avstrije, Litve, Moldavije, Turčije in Ukrajine. Del teh bodo ob tokratnih uprizoritvah nadomestili študenti univerze v Winchestru na Angleškem, smer ulične umetnosti, ki jih bo vodil profesor Olu Taiwo.

Mati Korajža je projekt, ki je nastajal več kot leto in pol. Nastal je v sodelovanju z **Maribor 2012 – evropska prestolnica kulture**. Zasnovan in izveden je bil kot skupna stvaritev več različnih slovenskih ulično gledaliških ustvarjalcev, ki so se v kreativnem procesu povezali in dopolnjevali. Pri pripravi so sodelovali avtor ideje **Goro Osojnik** iz Gledališča Ane Monro in **Vida C. Bren** ter **Jaša Jenull** in kolektiva KUD Ljud. Ti trije so na osnovi drame nemškega dramatika Bertolta Brechta, *Mati Korajža* in njeni otroci, pripravili sodoben scenarij, aktualen in prirejen ulici ter tudi vodili režijo predstave. Avtorsko so v nastajanju predstave sodelovali še Vita Osojnik (koreografinja), Alenka Marinič (klovnesa) in Goran Završnik (glasbenik in igralec). V končni kreaciji pa so svoje avtorsko znanje pristavili še kostumografinja Katarina Zalar, scenografinja Majda Krivograd, režiser Agnius Jankevičius ter študent režije Tin Grabnar. Za produkcijo predstave pa sta skrbela Goro Osojnik in Petra Nartnik iz Gledališča Ane Monro, ki je prispevala tudi večino rekvizitov in scenskih elementov.

Predstava je bila od premierne uprizoritve 28. septembra 2012 v Mariboru nato uprizorjena še 12-krat.

... o postavitvi Matere Korajže na ulico ...

Gotovo je izziv na ulico postaviti predstavo narejeno po tekstualni predlogi. Pa tudi tema vojne in ljudi, ki so hote ali nehote vpleteni vanjo, se zdi še kako aktualna, še posebej zaradi posledic krize, ki zelo realno pritiska k tlom t. i. prvi svet. Obenem pa je podoba vojaške branjevke, ki po svetu vleče svoj voz zelo ulična. Na splošno se zdi, da je Brecht s svojim potujitvenim učinkom v resnici precej uličen, saj znotraj črne italijanske škatle ves čas opozarja, da gre za gledališče in ne za resnično življenje, kar pa je v resnici tudi tisto, kar poskuša ulična umetnost ustvariti na ulici – **gledališče v okolju resničnega življenja**. Metafora vojne je v ulični predstavi Mati Korajža sicer temačna, a globoko občutena.

... oblika predstave ...

Predstava je popotna in se premika skupaj z gledalci, ki so vključeni v dogajanje. Osnovo predstavlja voz Matere Korajže, vojaške branjevke. Vendar ta voz ni dejanski, posebej za to prirejen tricikel s premikanjem po ulici le povezuje posamezne prizore predstave, predstavlja sceno, ki jo z večjimi in manjšimi posegi oblikujejo posamezni akterji, kot so Mati Korajža s svojimi otroki, veliki general, glasniki in vojska, ki z različnimi intervencijami posegajo v prostor. Gledalci kot povezana celota se v nekem trenutku tako kot akterji razdelijo v dve skupini. Vsaka s svojimi motivi, parolami, simboli, a zanimivo z vzklikanjem podobnih gesel s katerimi se poistovetita. Vse kaže, da bo prišlo do konfrontacije, do dejanskega spopada ... a v tem trenutku se na sceni pojavijo dekleta, ta bodrijo zmagovalce, posujejo jih s cvetjem. Kar je še pred nekaj trenutki nakazovalo spopad, se sprevrže v prešerno zabavo, v osvoboditveni ples, vsi slavijo, le Mati Korajža zapusti prizorišče ...